

INSTRUKCJA EWAKUACJI

(załącznik nr 27 do Planu BIOZ)

Ewakuacja jest jednym z podstawowych działań mających na celu ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ratowanie mienia w przypadku wszelkiego rodzaju zagrożeń. Jej prowadzenie może mieć miejsce w różnych stadiach zdarzeń niebezpiecznych – zarówno po ich zaistnieniu jak i w przewidywaniu ich wystąpienia lub rozprzestrzeniania się. Samo uruchomienie procedury ewakuacyjnej może stworzyć sytuację niebezpieczną, zwłaszcza gdy działania przebiegają pod presją czasu i w warunkach paniki. Dlatego musi ono wynikać z prawidłowej oceny zagrożenia, jednakże alarm do ewakuacji powinien zostać ogłoszony natychmiast po stwierdzeniu takiej konieczności – celem umożliwienia jej przeprowadzenia w sposób możliwie najbardziej zorganizowany. W przypadkach nagłych, gdy czas pozostający od momentu wykrycia niebezpieczeństwa do wystąpienia bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia ludzi jest bardzo krótki, niniejsza procedura może być uproszczona.

1) Przyczyny i uwarunkowania wszczęcia procedury ewakuacji:

Wszyscy pracownicy są zobowiązani do bezzwłocznego wszczęcia alarmu o zagrożeniu w przypadku zaobserwowania jakiegokolwiek niebezpiecznego zdarzenia na budowie, przede wszystkim natychmiast powiadamiając o nim osoby zagrożone, a następnie kierownika robót. Kierownik robót natychmiast przekazuje tę informację kierownikowi budowy, a w sytuacji nagłego, bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pracowników sam bez chwili zwłoki zarządza ewakuację pracowników ze strefy zagrożenia (aktualne numery telefonów – w załącznik nr 6 do Planu BIOZ).

Ewakuację zarządza się, gdy zagrożone zostaje życie lub zdrowie osób znajdujących się na placu budowy, w szczególności w wyniku:

- pożaru lub możliwości wybuchu,
- groźby zawalenia się konstrukcji lub jej części,
- awarii lub możliwości awarii dźwigów (np. w wyniku gwałtownej wichury),
- zagrożenia zalaniem wodą,
- innych zagrożeń (np. rozszczelnienie przewożonej w pobliżu obiektu cysterny z paliwem lub toksycznym gazem) oraz celem:
- sprawdzenia procedur ewakuacyjnych.

Ewakuacja jest więc zorganizowanym działaniem, będącym wyodrębnionym (wstępnym lub towarzyszącym) elementem działań ratowniczych, związanych z konkretną sytuacją opisaną wyżej, realizowanych zasadniczo z udziałem wyspecjalizowanych jednostek ratowniczych, a przedstawione reguły jej prowadzenia uwzględniają procedury tych działań ratowniczych, ujęte w odrębnych dokumentach.

Ewakuacja może dotyczyć całości obiektu (ewakuacja całkowita) lub jego części (ewakuacja częściowa – np. tylko jednej kondygnacji lub jej części).

Ewakuację całkowitą zarządza się w przypadku groźby zawalenia konstrukcji, wybuchu, skażenia powietrza, gdy zachodzi niebezpieczeństwo rozprzestrzenienia się pożaru lub zadymienia dróg ewakuacyjnych w całym obiekcie oraz w przypadku groźby zablokowania wyjść ewakuacyjnych z obiektu.

2) Cel ewakuacji:

Umożliwienie bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożenia przez wszystkie znajdujące się w niej osoby w możliwie najkrótszym czasie.

3) Sposób ogłoszenia alarmu do ewakuacji:

Kilkakrotnie powtarzany głośny okrzyk : „EWAKUACJA! EWAKUACJA!” (do pracujących w pomieszczeniach obiektu zarządzający ewakuację wysyła z powiadomieniem najbliższe znajdujące się osoby) lub przerywany dźwięk syreny przez 5

minut – 10s/10s., lub wezwanie drogą radiową, telefoniczną bądź znakami ręcznymi, wyraźnie odróżniającymi się od innych określonych przepisami (dot. operatorów dźwigów).

4) Osoby upoważnione do zarządzania ewakuacji i odpowiedzialne za dalsze prowadzenie akcji ewakuacyjnej:

- kierownik budowy lub jego zastępca,
- Koordynator ds. BHP (lub kierownik ewakuacji - odpowiada także za przygotowanie systemu ewakuacji),
- dowódca jednostki Straży Pożarnej, ratownictwa medycznego lub specjalistycznego, który z chwilą przybycia na miejsce zdarzenia obejmuje dowodzenie akcją ratowniczą lub ratowniczo-gaśniczą,
- inna osoba wyznaczona przez w/w osoby, mająca odpowiednie przygotowanie i predyspozycje.

W sytuacjach nagłych, o jakich wspomniano w punkcie 1), ewakuację może zarządzić:

- kierownik budowy lub jego zastępca,
- koordynator ds. BHP (lub kierownik ewakuacji),
- inspektor nadzoru,
- kierownik robót.

Niezależnie od powyższego, w przypadku wystąpienia poważnego i bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pracowników bądź innych osób w sytuacji braku ich bezpośredniego kontaktu z osobą nadzorującą prace, zagrożone osoby mają prawo podjąć odpowiednie działania, zgodnie z ich wiedzą i zastosować wszystkie środki techniczne, będące w ich dyspozycji, lub oddalić się z miejsca zagrożenia celem uniknięcia skutków zagrożenia, niezwłocznie zawiadamiając o tym przełożonego.

5) Sposób postępowania po usłyszeniu alarmu do ewakuacji:

- Natychmiast przerwać pracę, zatrzymać/wyłączyć obsługiwane urządzenie, zgasić płomień, zakręcić wodę itp.,
- Równocześnie przekazać wezwanie do ewakuacji osobom w otoczeniu, powtarzając je okrzykami jak w pkt 3 tak, aby wszyscy w strefie zagrożenia zostali powiadomieni. W razie potrzeby i w miarę możliwości pomóc innym w ewakuacji (dotyczy to zwłaszcza osób rannych lub zablokowanych),
- Osoby funkcyjne, które znalazły się w strefie zagrożenia (w szczególności Koordynator ds. BHP (lub kierownik ewakuacji), zobowiązane są do koordynowania działań ewakuacyjnych w ich otoczeniu zgodnie z niniejszą instrukcją oraz do sprawdzenia, czy wszyscy podlegli im pracownicy opuścili strefę zagrożoną,
- W przypadku ewakuacji z kondygnacji podziemnych należy możliwie najszybciej, kierując się znakami ewakuacyjnymi, do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego na powierzchnię i wyjść nim na poziom „0”, z kondygnacji podziemnych ewakuacja następuje przez klatki schodowe lub schodnie na poziom „0”,
- W przypadku awarii oświetlenia po zmroku nawiązać kontakt głosowy z najbliższymi współpracownikami, ustalić, kto widzi najbliższą „strzałkę ewakuacyjną” (są fotoluminescencyjne) i – bezzwłocznie, ale ostrożnie, poruszając się od „strzałki” do „strzałki” – dojść do wyjścia ewakuacyjnego,
- W przypadku zablokowania drogi ewakuacyjnej kierować się do zapasowego wyjścia ewakuacyjnego lub do najbliższej niezagrożonej schodni, w razie odcięcia dróg wyjścia niezwłocznie, wszelkimi dostępnymi środkami (telefonicznie, głosem, przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy) powiadomić o tym kierujących akcją lub przełożonych; osoby dysponujące telefonami komórkowymi muszą mieć je włączone,
- W przypadku unieruchomienia (przysypania) wołać o pomoc i stukać w lekkie elementy metalowe lub elementy zbrojenia,
- Operatorzy dźwigów bezzwłocznie po otrzymaniu sygnału do ewakuacji schodzą z dźwigu do miejsca zbiórki,
- Z poziomu „0” należy się ewakuować w kierunku głównego ciągu ewakuacyjnego (wyznaczonego strzałką) lub najkrótszą drogą na zewnątrz obiektu (w przypadku przebywania w pobliżu jego krawędzi), a stąd jak najszybciej dojść na miejsce zbiórki w rejonie zaplecza kontenerowego,

- Natychmiast powiadomić kierującego akcją o osobach, które zostały w strefie zagrożonej oraz o osobach, które aktualnie i na pewno przebywają poza nią,
- Na miejscu zbiórki pozostać do czasu sprawdzenia obecności i wydania kolejnych poleceń przez osoby upoważnione (może to dotyczyć np. działań mających na celu ewakuację mienia lub udziału w akcji ratowniczej, bądź przemieszczenia się w inny bezpieczny rejon).

6) Ogólne zasady, którymi należy się kierować podczas ewakuacji:

- Ewakuacja i określające ją procedury są obowiązkowe – nie dotyczą jedynie ekip ratowniczych, polecenia wydawane przez zarządzającego ewakuację muszą być natychmiast wykonywane,
- Ewakuację należy przeprowadzać w sposób możliwie zorganizowany, kierując się wytycznymi procedury i zaistniałą sytuacją – szczególne obowiązki w tym zakresie spoczywają na tych przedstawicielach kadry nadzorującej roboty, którzy znaleźli się w strefie zagrożenia, w szczególności na Koordynatorach ds. BHP (lub kierownika ewakuacji). Pracownicy mają obowiązek zastosować się do przekazywanych przez nich poleceń,
- Nie dokonywać żadnych czynności, które mogą wywołać panikę,
- Nie wolno poruszać się w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji, wyznaczonego „strzałkami” na ciągach ewakuacyjnych, zatrzymywać się na wąskich przejściach i schodniach ewakuacyjnych lub tamować ruch w inny sposób, bądź wracać po cokolwiek do strefy zagrożenia,
- W razie dużego zadymienia poruszać się w pozycji pochylonej lub nawet blisko posadzki, nie wdychać toksycznego dymu, jeśli nie widać „strzałek” przemieszczać się wzdłuż ścian, by nie tracić orientacji. Wszczętej ewakuacji nie można odwołać do czasu wyprowadzenia wszystkich ludzi ze strefy ewakuowanej na miejsce zbiórki,
- Ewentualna ewakuacja mienia nie może w żaden sposób ograniczać możliwości pełnej ewakuacji i ratowania ludzi.

7) Obowiązki osób funkcyjnych w związku z prowadzoną ewakuacją:

- Zarządzający ewakuacją jest zobowiązany – jeżeli zachodzi taka potrzeba – do zapewnienia natychmiastowego powiadomienia o ewakuacji (drogą radiową, telefonicznie lub poprzez sygnały ręczne) operatorów dźwigów,
- Koordynatorzy ds. BHP (lub kierownik ewakuacji) znajdujący się w danym rejonie opuszczają go jako ostatni, sprawdzając, czy nikt nie pozostał,
- Po zakończeniu ewakuacji ludzi należy wyłączyć dopływ prądu na plac budowy,
- Wszyscy kierownicy robót i inne osoby funkcyjne na budowie (w szczególności Koordynatorzy ds. BHP lub kierownik ewakuacji) zobowiązani są – możliwie najszybciej po wyprowadzeniu ludzi z zagrożonego obszaru – do sprawdzenia obecności podległych pracowników i podania prowadzącemu ewakuację i kierującemu akcją ratowniczą list ewakuowanych, celem jak najszybszego ustalenia zaginionych i uruchomienia działań poszukiwawczo-ratowniczych,
- Celem ustalenia osób zaginionych komórka BHP wykonuje natychmiast po ogłoszeniu alarmu ewakuacyjnego wydruk komputerowy osób obecnych w danym momencie na terenie budowy i dostarcza go kierującemu akcją,
- O zarządzanej ewakuacji należy natychmiast powiadomić dowódcę zmiany ochrony obiektu (nr tel.: patrz **załącznik nr 6 do Planu BIOZ**). Po zarządzeniu ewakuacji ochrona nie wpuszcza na teren obiektu nikogo poza pracownikami oraz służbami ratowniczymi, a wypuszcza osoby z terenu budowy wyłącznie po zapisaniu ich personaliów – wykaz przekazuje kierującemu akcją,
- W przypadku skażenia powietrza w rejonie budowy niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, jeżeli nie ma innych zaleceń, osoba prowadząca akcję ewakuacyjną bezzwłocznie kieruje wszystkie osoby ewakuowane (wraz z ochroną obiektu) poza strefę skażoną (w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru), tam wyznaczając miejsce zbiórki oraz przydziela zadania ochronie stosownie do potrzeb i możliwości bezpiecznego działania.

8) Profilaktyka – obowiązki związane z przygotowaniem warunków do sprawnej ewakuacji:

- Wyznaczone i oznakowane trasy przejścia i wyjścia ewakuacyjne nie mogą być w żadnym momencie zastawiane lub blokowane,
 - Wszyscy pracujący na placu budowy mają obowiązek znać plan ewakuacji i swoje obowiązki w tym zakresie – odpowiadają za to ich bezpośredni przełożeni,
 - Z procedurą ewakuacyjną należy zapoznawać w trakcie szkolenia wprowadzającego wszystkich rozpoczynających pracę na budowie (obowiązek prowadzącego szkolenie),
 - Aktualna instrukcja ewakuacji ludzi z placu budowy znajduje się do wglądu:
 - w biurze Koordynatorów BHP oraz u Kierownika Budowy
 - u dowódcy ochrony,
 - plany ewakuacji ludzi są wywieszone na terenie budowy, na bramie wjazdowej oraz na poszczególnych kondygnacjach zaplecza kontenerowego.
 - Zmiany warunków poruszania się na poszczególnych kondygnacjach muszą być na bieżąco zgłaszane Koordynatorowi BHP (lub kierownikiem ewakuacji) celem aktualizacji planu ewakuacji i prawidłowego rozmieszczenia znaków ewakuacyjnych, jemu też należy zgłaszać wszelkie sugestie dotyczące proponowanych zmian systemu ewakuacji,
 - Oznakowanie dróg ewakuacji i wyjść ewakuacyjnych podlega systematycznemu sprawdzaniu przez Koordynatora BHP (lub kierownika ewakuacji) i uzupełnianiu zgodnie z jego wskazówkami,
 - Kierownicy robót odpowiedzialni za pracę dźwigów są zobowiązani zapoznać operatorów i sygnalistów z ręcznymi sygnałami powiadamiania o ewakuacji.
- 9) Wyznaczone ciągi ewakuacyjne mają również za zadanie ułatwić szybkie i sprawne wyprowadzenie (wyniesienie) z placu budowy osoby, która uległa wypadkowi, do miejsca, gdzie może jej być udzielona pomoc medyczna lub skąd może być ona zabrana przez pogotowie ratunkowe.

.....
(pieczęć Kierownika Budowy)